

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Novæ Observationes Et Additiones Ad A. R. P. D. Bartholomæi Gavanti Congreg. Cleric. Regul. S. Pauli ac Sac. Rit. Congregat. Consultoris Commentaria In Rubricas Missalis Et Breviarii Romani

Adjectis Summorum Pontificum & Sac. Rit. Congreg. Decretis usque ad
præsens emanatis

Complectens I. & II. Partem Commentariorum Gavanti in Rubricas Missalis
- Cum Præfatione seu Præmonitione necessaria Bibliopolæ ad Lectorem

Merati, Gaetano Maria

Augustæ Vindellicorum, 1740

VD18 10783695-002

De his, quæ clara voce, aut secretò dicenda sunt in Missa. XVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40113

di ea debet moraliter; & hæc sententia approbatur etiam à Sacra Rituum Congregatione per subsequens Decretum.

Ubi non est Aurora physice prolucida Missarum celebratione, attendatur ea moraliter, & politicè; quando ibi terminari solet hominum quies, & inchoari labor, juxta probatam regionum consuetudinem S. R. C. 18. Septembris 1634. & in nostro Indice sub n. 276.

Quoniam autem hic est sermo de hora celebrandi Missam, hic libet subnectere etiam duo alia Decreta S. R. C. ad presentem materiam spectantia, nimirum:

Non potest prohiberi celebratio Missæ in Oratorio ruri ædificato per laicum, antequam celebretur Missa Parochialis. 31. Maji 1629. & in nostro Indice sub n. 242.

Missæ celebratio in Ecclesia, seu Oratorio, sitis in territorio, & extra mœnia alicujus Oppidi, & prope viam Romanam, non potest prohiberi, antequam celebretur in Ecclesia Parochiali, & Matrice; non obstante Decreto Episcopi in Synodo Diocesana edito, celebrationem hujusmodi prohibente. S. R. C. 30. Augusti 1664. & in nostro Indice sub num. 420.

III. Rubr. n. 1. pag. 38. *Usque ad meridiem, &c.* Ex prædictis Rubricæ verbis, deducitur, non licere post meridiem celebrari Missam, neque Privatam, neque Sollemnem: nihilominus est certum apud omnes, posse Missam inchoari in meridie, ita ut terminet post meridiem: imò in magnæ alicujus Festivitatæ die ob concursum

Populi, & ratione Sollemnitatis, non debent Auctores, qui asserant, posse celebrari Missam una hora post meridiem, post Concilium, & Missam Sollemnem. Ita Tonellus supra loc. cit. & alii apud eundem; quoniam tamen sententiam Bissus loc. cit. approbat, non audet, nisi in casu, quo debeat à Viaticum infirmo.

IV Gavanti, pag. 39. col. 2. lit. a. *Ubi dicitur Alcozer in suo Ceremoniali, &c.* In loco observare lubet cum Turrino part. 1. cap. 5. pag. 2. quòd si cantandæ sint plures Missæ occursum Feriæ majoris, v. g. cum Festo sancti, cantetur Missa de Feriâ post Nonam, Sancto post Tertiam, non approbando aliquarum Ecclesiarum, quæ cantant Missam de Sancto post Nonam, & feriale Missam diei. Ratio hujus assertionis est quia tit. 3. primæ partis Rubricæ Generalis n. 1. pag. 4. expressè præscribit, Missam de Sancto cantari post Tertiam; de Feriâ post Nonam. Ex hac item regula, si occurrat cum Vigilia Ascensionis Festum aliquod, quo casu cantandæ sint tres Missæ, de Sancto scilicet, de Vigilia, & de Rogationibus; Missa tamen Vigiliæ cantatur post Sextam, ac si esset per Annum: quia quamvis sit Vigilia, tamen jejunatur; & Missæ solius Vigiliæ jejunium, assignatum est in Rubrica n. 2. p. 39. tempus post Nonam; de qua tra Alcozer docet noster Gavantus part. 1. tit. 5. n. 9. Missa verò de Rogationibus dicitur post Nonam; ut citata Rubrica tit. 3. num. 1.

Novæ Observationes, & Additiones ad Gavanti

Tit. XVI. De his, quæ clara voce, aut secreto dicenda sunt in Missa.

Rubr. n. 1. pag. 40. *In Missa Privata clara voce dicuntur, &c.* Quoniam pia Mater Ecclesia, inter alios hujus Sacrosancti Sacrificii Ritus, quibus Celebrans uti debet in legenda Missa, plura diversimodè instituit, nimirum, clara; alia, convenienti, intelligibili; mediocri, submissa, vel aliquantulum elevata

voce, & secreto esse proferenda; ne quis Sacrosanctos pro arbitrio & voluntate sua quævis pronunciare præsumat: ideoque quisquis Celebrans diligenter attendat, quænam sit differentia inter ea, quæ clara, vel alta voce dicenda sunt: pro quo notandum est, hæc esse clara, convenienti, & intelligibili

videlicet tali voce, ut commodè à circumstantibus audiri possit. *Alta voce* utitur Ceremon. Episc. pro iis quæ in Officio, vel Missa cantantur; *Mediocri* verò, *submissâ*, & aliquantulum elevatâ pro aliis, quæ non tacite, nec profusè altè, sed taliter dicuntur, ut à Ministris, & aliquibus tantùm circumstantibus percipi possint, cum aliqua tamen differentia: quod verò secretò dicendum est, ita à Sacerdote intra se distinctè, ac labiorum motu proferatur, ut tamen non à circumstantibus audiatur.

II. Gavant. pag. 41. col. 2. lit. g Canon non potest sine culpa gravi altè totus legi. Canonem secretò esse legendum, communis sententia est, & à Rubricis præscriptum; verùm magna agitur controversia inter aliquos recentes Rubricarum explanatores: utrum semper Canon secretò recitatus fuerit à Celebrante. Card. Bona lib. 2. rerum Liturg. cap. 13. §. 1. existimare videtur, Missæ Canonem altâ voce usque ad decimum Ecclesiæ Seculum fuisse recitatum. Bonæ sententiam acriter tueri conatus est de Vert.

Non omnibus tamen eorum argumenta placere: etenim Anno 1710. Vallemontius Thesaurarii Cluniacensis assertum erudito opere confutavit; cui titulus est -- *Du secret des Mysteres ou l' Apologie de la Rubrique des Missels Dissertation Theologique, & historique*. -- Vallemontii dissertationem impugnavit anonymus Auctor in tractatu Bruxellis edito Anno 1717. sub titulo: *Apologie de M. de Vert, ou remarques critiques sur le livre de M. Vallemont du secret des Mysteres*. Vallemontium defendit Petrus Le Brun *dissert.* 15. tom. 4. Non est Virium nostrarum tantas componere lites. Illud certò statuere possumus, Ritus hunc à Rubrica præscriptum longè ante Seculum X. in Ecclesia viguisse: etenim in Ordine Romano à Martene edito tom. 4. Thesaur. Anec. ille Ritus describitur præscribitur: Ordo autem ille spectat ad Seculum VII. Non desunt alia argumenta, quibus eadem veritas confirmetur, sed placuit hoc unum testimonium adducere ab illis Auctoribus prætermisum. Legant citata opera, qui majorem hujus controversiæ notitiam exoptant.

Novæ Observationes, & Additiones ad Gavanti

Tit. XVII. De Ordine genuflectendi, sedendi & standi in Missa privata & sollemni.

I. Hic nihil est addendum: quia omnia, quæ spectant ad ordinem genuflectendi in Missis Privatis, & Sollemnibus, dicemus suo loco in Observationibus ad Commentaria secundæ partis hujus Thesauri. Sic etiam videantur omnia ea, quæ à nobis adduntur, quoad ordinem sedendi, præsertim in Missa Sollemni: exhibebimus enim pariter ibi Decreta S. R. C. spectantia ad hunc Ritus, nempe in Observationibus ad Rubr. Tit. 5. n. 2. 2. part. huj. Thesauri.

Videatur etiam Cerem. Episc. lib. 1. cap. 18. num. 4. ubi ait -- Si quispiam Canonicus veniat inchoato jam Officio, vel Missa abs-
GAVANT. Rubr. Miss.

que eo, ut aliquos saluter, vel ab aliis salutetur, statim genuflectit in medio versus Altare, aliquantulum orans: mox surgit, & facit profundam reverentiam Altari, & Episcopo si adest; deinde salutat Canonicos, & alios de Choro circumstantes, tunc, & non prius ei assurgentes, & eum resalutantes, & vadit ad locum suum. Et si fortè tunc esset principium Horarum, & diceretur in Choro *Deus in adjutorium, &c.* vel *Gloria Patri, &c.* aut Hymnus; vel in Missa Oratio, aut Epistola, aut Evangelium; vel denique aliud fiat, ad quod Chorus, vel stat, vel est inclinatus, vel genuflectit per aliquam moram; expectabit respectivè stans vel inclinatus, vel separatim genuflectit.

X